



Vroeger was de zorg voor mensen, die aan een geestesziekte (psychiatrische ziekte) leden erg slecht. Ze werden opgesloten in zogenaamde dolhuizen en/of lagen in cellen zonder enige vorm van behandeling. Men probeerde het “gekke” gedrag op te lossen door het gebruik van bijvoorbeeld een spanzeil of een dwangbuis. Ook “aderlatingen” en “kei snijden” werden vaak toegepast. Men dacht, dat er stenen in de hersenen zaten, die het “gekke” gedrag veroorzaakten; door “kei snijden” werden die eruit gehaald (zie).

Vanaf de 19e eeuw verbeterde in Europa de behandeling van geesteszieken. In Nederland werd in 1841 de Krankzinnigenwet aangenomen: kwakzalverij werd verboden, de verpleging werd menswaardiger en geneesheren moesten bij de behandeling een rol gaan spelen. Overal in Nederland werden krankzinnigengestichten gebouwd, ook hier in Venray. Begin 1900 bouwden de Broeders van Liefde een gesticht voor mannelijke patiënten met de naam St. Servatius en de Zusters van Liefde bouwden St. Anna voor vrouwelijke patiënten.



Er woonden op een gegeven moment meer dan 2000 mensen in grote groepen binnen deze instellingen. De verpleging ging uit van het principe: “Rust, orde en regelmaat”. Steeds meer nieuwere behandelingen werden toegepast, zoals bedverpleging, badverpleging en de elektroshock. Dit vaak met weinig resultaat. De behandeling veranderde toen in 1952 in Parijs een medicijn werd uitgevonden, dat er voor zorgde dat patiënten geen waangedachten meer hadden, minder hallucineerden en rustiger werden.

Toch woonden mensen vaak nog hun hele leven in de instelling. Aan het einde van de 20e eeuw werden steeds meer patiënten van thuis uit behandeld, met als doel hen deel te laten nemen aan de maatschappij.

Vanaf 1976 zijn St. Anna en St. Servatius opgegaan in één psychiatrische instelling. Nu heet die: Vincent van Gogh voor geestelijke gezondheidszorg. Het is een moderne organisatie, met aanzien in Nederland, waar mensen met een psychische ziekte deskundig behandeld worden.



Hoofdgebouw Sint Anna

**Wat ga je doen?**

Venray was in de 20e eeuw in Nederland bekend als plaats waar “geesteszieken” naar toe werden gebracht. Je gaat je verdiepen in de geschiedenis van de psychiatrie, de geschiedenis van de zorg voor deze geesteszieken. Daarna ga je op zoek naar bijzondere spreekwoorden en gezegden, die aansluiten bij dit thema.

In onze taal komen we vaak nog uitdrukkingen en gezegden tegen die gaan over “dol, gek, idioot en krankzinnig”. Vroeger werden deze woorden meer gebruikt dan nu. Kijk maar eens of je de betekenis kunt vinden van de volgende uitdrukkingen. Zet de juiste letter bij het cijfer.

Uitdrukking of gezegde

- 1 Het is hier een gekkenhuis.
- 2 Wat was dat een idiote actie!
- 3 Kijk die clown eens gek doen.
- 4 Dat is te gek voor woorden.
- 5 Hij kwam als een dolle stier op me af.
- 6 Met die actie zette ze zichzelf voor gek.
- 7 Dat is geen gek idee.
- 8 Nu even zonder dollen, vertel eens!
- 9 Je bent de grootste idioot die ik ken!
- 10 Ben je soms van je verstand beroofd?
- 11 Wat een krankzinnig idee van je.

Wat heb je nodig?

Een kopie van deze van deze opdrachtkaart.



Hoofgebouw Sint Servatius

Betekenis

- A Dat geloof ik niet.
- B Nu even serieus.
- C Het is hier erg druk.
- D Hij doet grappig.
- E Hij was zo kwaad, dat hij me wilde grijpen.
- F Wat was dat dom, je dacht er niet eens bij na!
- G Ze zette zich voor schut.
- H Ik ken niemand anders, die dommer is dan jij.
- I Denk toch eens na voordat je iets doet.
- J Wat een dom idee.
- K Dat is goed bedacht.



Vincent
van
Gogh

voor geestelijke
gezondheidszorg



VERTELD
OM NOOIT
TE VERGETEN



© Copyright:
Rooy's Gidsen Gilde
De Jongens van Boven